

I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT,

annettu 2 päivänä kesäkuuta 2003,

mielenterveyden häiriöihin liittyvän leimautumisen ja syrjinnän torjumisesta

(2003/C 141/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PALAUTTAA MIELEEN mielenterveyden edistämisestä 18 päivänä marraskuuta 1999 annetun neuvoston päätöslauselman ⁽¹⁾, jossa muun muassa kehoitetaan komissiota harkitsemaan mielenterveyteen liittyvien toimien sisällyttämistä kansanterveysalan tuleviin toimintaohjelmiin, terveyteen vaikuttavia tekijöitä koskevasta toiminnasta 29 päivänä kesäkuuta 2000 annetun neuvoston päätöslauselman ⁽²⁾, yhteisön strategiasta alkoholiin liittyvien haittojen vähentämiseksi 5 päivänä kesäkuuta 2001 annetut neuvoston päätelmät ⁽³⁾, joissa korostetaan muun muassa sitä, että alkoholin väärinkäyttö, sosiaalinen syrjäytyminen ja mielisairaudet liittyvät läheisesti toisiinsa, sekä stressiin ja masenukseen liittyvien ongelmien ehkäisemisestä 15 päivänä marraskuuta 2001 annetut neuvoston päätelmät ⁽⁴⁾, joissa muun muassa kehoitetaan jäsenvaltioita toteuttamaan toimia mielenterveyden edistämisen tuntemuksen parantamiseksi perusterveydenhuollon ja muiden terveyspalvelujen sekä sosiaalipalvelujen piirissä,
2. PALAUTTAA MIELEEN, että syrjinnän torjumista koskevassa yhteisön toimintaohjelmassa (2001–2006) ⁽⁵⁾ korostetaan muun muassa vammaisten erityistarpeita ja tarvetta yhdistää eri toimenpiteitä, erityisesti lainsäädäntöä ja käytännön toimia, jotka on muotoiltu siten, että ne vahvistavat toinen toistaan,
3. PALAUTTAA MIELEEN, että yhteisön toimintaohjelmassa sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa koskevan jäsenvaltioiden yhteistyön edistämiseksi ⁽⁶⁾ korostetaan, että sosiaalisen syrjäytymisen torjumista koskevilla toimilla olisi pyrittävä siihen, että jokainen pystyy elättämään itsensä ansiotyöllä tai muulla tavoin ja integroitumaan yhteiskuntaan,
4. PALAUTTAA MIELEEN, että yhteisön kansanterveysalan toimintaohjelman (2003–2008) ⁽⁷⁾ tarkoituksena on muun muassa osaltaan varmistaa ihmisten terveyden suojelun korkea taso kaikkien yhteisön politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa edistämällä kattavaa monialaista terveysstrategiaa ja edistää tasa-arvoa terveysasioissa,
5. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE Ateenassa 27.–29. maaliskuuta 2003 järjestetyn eurooppalaisen konferenssin, jossa käsiteltiin mielenterveyden häiriöitä ja niihin liittyvää leimautumista Euroopassa sekä sosiaalisen osallisuuden ja tasapuolisuuden asettamia haasteita ja jossa korostettiin leimautumisen torjunnan merkitystä mielenterveyden edistämässä,
6. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE 55:nneen maailman terveyskokouksen päätöslauselman WHA 55.10, jonka kaikki jäsenvaltiot hyväksyivät todeten, että mielenterveysongelmista kärsivien lukumäärä on hyvin korkea ja kasvamassa kaikkialla maailmassa, että kyseiset ongelmat voivat aiheuttaa vakavaa vajaakuntoisuutta, kärjistää sosiaalisen syrjäytymisen vaaraa ja lisätä kuolleisuutta, että leimautuminen ja syrjintä ovat suurimmat esteet hoitoon hakeutumiselle ja että inhimillinen ja taloudellinen hinta on huikea,
7. TOTEAA, että mielenterveyden häiriöihin liittyvä leimautuminen vaikuttaa kielteisesti yhdenvertaisuuteen ja sosiaaliseen osallisuuteen ja vaikuttaa siten myös terveyden suojeluun,
8. KOROSTAA, että on näyttöä leimautumisen ja syrjinnän vahingollisesta vaikutuksesta mielenterveyden häiriöiden kulkuun ja seurauksiin sekä niistä kärsivän henkilön ja hänen perheensä elintasoon ja elämänlaatuun,
9. TOTEAA, että kaikissa asiaa koskevissa politiikoissa on tärkeää edistää tehokkaita toimia sosiaalisen osallisuuden ja tasapuolisuuden lisäämiseksi sekä syrjinnän ja leimautumisen torjumiseksi,

⁽¹⁾ EYVL C 86, 24.3.2000, s. 1.⁽²⁾ EYVL C 218, 31.7.2000, s. 8.⁽³⁾ EYVL C 175, 20.6.2001, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL C 6, 9.1.2002, s. 1.⁽⁵⁾ EYVL L 303, 2.12.2000, s. 23.⁽⁶⁾ EYVL L 10, 12.1.2002, s. 1.⁽⁷⁾ EYVL L 271, 9.10.2002, s. 1.

10. KATSOO, että on lisättävä toisaalta jokaisen ihmisen mielenterveyden yksilöllisen merkityksen ja toisaalta mielenterveyden häiriöihin liittyvien leimautumis- ja syrjäntäongelmien näkyvyyttä sekä tietoisuutta niistä,
11. TOTEAA, että asianmukaisen ja tehokkaan hoidon saaminen sekä työmarkkinoille ja koulutukseen pääsy ja mahdollisuus käyttää muita julkisia palveluja on tärkeää mielisairauksista kärsivien yhteiskuntaan integroitumisen ja uudelleen integroitumisen helpottamiseksi,
12. KEHOTTA A jäsenvaltioita
- kiinnittämään erityistä huomiota mielenterveyden häiriöistä johtuvien leimautumis- ja syrjäntäongelmien vaikutuksiin kaikissa ikäryhmissä ja varmistamaan, että kyseiset ongelmat tunnistetaan, kiinnittämällä tässä yhteydessä erityistä huomiota sosiaalisen syrjäntymisen riskien vähentämiseen,
 - keräämään korkealaatuista tietoa mielenterveyden häiriöistä johtuvan leimautumisen terveydellisistä, taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista,
- torjumaan leimautumista ja edistämään sosiaalista osallisuutta toimimalla aktiivisessa yhteistyössä ja käymällä aktiivista vuoropuhelua kaikkien sidosryhmien kanssa yhtenäisen ja koordinoitun lähestymistavan tukemiseksi, ja
13. KEHOTTA A komissiota
- kiinnittämään kaikissa asiaa koskevissa yhteisön politiikoissa ja toimissa sekä varsinkin työllisyyteen, syrjäntymyteen, sosiaaliseen suojeluun, koulutukseen ja terveyteen liittyvässä toiminnassa erityistä huomiota aktiiviseen yhteistyöhön, jonka tarkoituksena on mielenterveyden häiriöihin liittyvän leimautumisen ja syrjäntän vähentäminen,
 - ryhtymään toimiin tietojenvaihdon ja vastavuoroisen oppimisen edistämiseksi kansallisten poliitikkojen puitteissa mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden terveyden suojelun varmistamiseksi kiinnittämällä erityistä huomiota leimautumisen ja syrjäntän torjumiseen sekä mielenterveyden häiriöistä kärsivien henkilöiden sosiaalisen osallisuuden edistämiseen.
-